

Posudek vedoucího/oponenta¹ diplomové práce

Student/ka:	Bc. Tereza Černá
Název práce:	Tematizace smrti a smrtelnosti v hodinách občanské výchovy
Vedoucí:	Mgr. Zbyněk Zicha, Ph.D.
Oponent ² :	Mgr. Vojtěch Ondráček, Ph.D.

Tématem diplomové práce je problematika smrti a smrtelnosti v rámci výuky občanské výchovy. Diplomantka si klade za cíl předložit návrhy tematických oblastí, v jejichž rámci by toto téma bylo možné žákům představit a zahrnout ho do výuky. Její motivací je didakticky se vypořádat se společenskou tabuizací tohoto tématu.

Práce se skládá z několika jasně vymezených částí. V první části práce se věnuje otázce historického vývoje vztahování se společnosti ke smrti. K tomu využívá představení souborů thanalogických textů z různých historických a kulturních oblastí, jejich interpretací v rámci současné společnosti i souhrn jejich podobností. Dále navazuje vědeckou perspektivou smrti a tabuizací smrti v moderní společnosti. Zde je třeba poznamenat, že diplomantka představuje širí a komplexnost tématu, což zároveň s sebou nese i nevyhnutelnou redukci a nemožnost jednotlivé oblasti představit více do hloubky. Nelze se vyhnout pocitu, že se řídí spíše volně a intuitivně, výběr zdrojů, z nichž čerpá, propojuje filosofická díla s články z médií, vzhledem k ambici otevřít otázku smrti z různých perspektiv lehce absentuje například sociologická reflexe tématu a otázky, zda opravdu ke společenské tabuizaci smrti dochází. Pokud ale tuto část práce vnímáme již jako představení oblastí, skrze něž by bylo možné žákům téma smrti přiblížit, potom se jedná o velice zajímavé a podnětné vhledy.

Počínaje pátou kapitolou se diplomantka přesouvá k dětem a způsobu, jakým se ke smrti vztahují děti v různých fázích svého psychosociálního vývoje, aby následně refletovala tuto skutečnost z pohledu vyučujícího a od společenské roviny se přesouvá ke školnímu vzdělávání. Autorka práce prokazuje schopnost najít prostor pro tematizaci smrti a umírání v rámci RVP, což doplňuje přehlednou tabulkou doplněnou o možné otázky vyučujícího (str. 71-74). Následně reflektuje možná úskalí a podmínky, které toto téma může ve výuce přinést, nabízí i metodická a didaktická doporučení. Vzhledem k první části práce se nabízí otázka, zda nebylo možné obě části propojit a vytvořit konkrétnější návrhy hodin. Přesto se jedná o velice podnětný vhled do problematiky, která do občanské výchovy zcela jistě patří, a diplomantce se daří toto téma skutečně reflektovat a otevírat k dalšímu zpracování. Nutné je pozitivně ohodnotit i novátorský přínos autorky, když toto téma v rámci občanské výchovy tak říkajíc vynáší na světlo. Stejně tak i určitou kreativitu a zaujetí, s níž zcela očividně práci tvořila. V neposlední řadě neopomíjí reflektovat citlivost a psychologickou opatrnost v případě práce s tímto tématem u dětí.

¹ Nehodící se škrtněte.

² Pokud posudek vypracovává vedoucí práce, nevyplňovat.

Z formálního hlediska se jedná o stylisticky a jazykově pěknou práci. Autorka prokazuje schopnost pracovat se zdroji a citacemi.

Závěr: Závěrečná práce splňuje podmínky kladené na závěrečné práce v příslušném oboru.

Upozornění/Disclaimer: Vzhledem ke stavu poznání k dnešnímu dni nedokáže autorka posudku s jistotou stanovit, zda a v jaké míře byly při vypracování této závěrečné práce využity nástroje umělé inteligence."

Podněty k přemýšlení, **otázky do rozpravy:**

1. V čem by se podle vás měl, nebo mohl lišit způsob výuky tematizující smrt a umírání v rámci občanské výchovy na 2. stupni základní školy a na střední škole?
2. Napadá vás způsob, jakým při výuce tohoto tématu využít díla populární kultury? Třeba na jednom vámi vybraném konkrétním příkladu.

V Praze 02. 09. 2024

.....
Jméno a příjmení